

ДЖУЛИЕТ БЛЕКУЕЛ

Листа от Париж

Разказ за мистериите на изкуството
и тайните на сърцето

СН
СОФТПРЕС

1

„**М**ай допуснах грешка“, помисли си Клер, докато се мъчеше да избута количката си за багаж – защо винаги избираше тази с разваленото колелце? – през изхода на летището в Ню Орлиънс. Плъзгащите се стъклени врати се затварят зад нея със свистене, отделяйки я от неестествения хлад на терминала, и я оставят да се топи в типичната за Луизиана юлска жегата.

Луизиана. Клер осъзна, че дори да беше със завързани очи и запушени уши, пак щеше да знае къде се намира. Можеше да усети, да подуши нещо болезнено познато във въздуха. Влажните филизи на жегата се протягат и увиват около нея, зноен шепот трепти по кожата ѝ и я посреща като стар любовник.

Любовник, когото е напуснала преди много години със смях от съжаление и облекчение – абстрактна привързаност, преплетена с трескавото желание да продължи напред.

Клер пое дълбока глътка от горещия влажен въздух, издиша бавно и потърси с поглед превозните средства, състезаващи се за достъп до бордюра отвъд зоната за получаване на багажа. Когато стана поръчителка на братовчед си, който теглеше заем за новото си возило, той ѝ бе казал, че е „огромно, черно и лъскаво“. Едно от предимствата на това да има повече братовчеди в окръг Плакеминс, отколкото можеше да преброи: някой винаги беше на разположение да я закара или да я вземе от летището.

Малка група от вече подпийнали двайсетинагодишни туристи, очевидно възнамеряващи да отбележат „Марди Гра“¹ по никое време, се блъснаха веселяшки в Клер на път за стоянката за таксите – тя едва успя да хване чантата на компютъра си, когато я събориха от рамото ѝ. Капка пот се търкулна по тила ѝ. Седеше с ръка върху багажа си – с изключение на няколко кашона с книги и сувенири, които бе изпратила по пощата, всичките ѝ притежания се изчерпваха с двата големи куфара, една брезентова торба и огромна чанта. Беше продала или раздала останалото, преди да си тръгне от Чикаго.

„Май допуснах грешка“, отново си помисли Клер. Фразата се беше превърнала в някакво подобие на мантра, откакто по-миналата седмица братовчедка ѝ Джесика се обади, за да ѝ каже, че баба ѝ е на смъртен одър.

– Маминка се нуждае от теб, Чанс – рече тогава Джесика. Роднините на Клер я знаеха като Чанс, а баба си наричаха маминка. – Говори на каджунски и никой не я разбира освен чичо Реми. *А знаеш* какъв е.

Когато ѝ се обадиха, Клер седеше в офиса си с климатик в Чикаго и се чудеше какво си облича човек за опера. Дали обичайният ѝ черен тоалет – може би украсен с някакви едри етно бижута и шарен кашмирен шал – щеше да бъде достатъчен, или поводът изискваше нещо по-бляскаво и тюлено? От бюрото си виждаше акри сиво-кафяв мокет, лабиринт от заградени работни бюра, стари стени на тухлена фабрика, шикозно реновирани с тавански прозорци, и преградите от стомана и стъкло на „Ноу-Мис Системс: Софтуерна компания“. Обгърна с поглед безмълвния офисен пейзаж, като си представяше къщата на маминка, и си помисли: „Ако Джесика беше глас от миналото, то какво ли я очакваше в бъдещето? Нощ в *опера*та? Наистина?“.

Лапнала си по-голям залък, отколкото можееш да преглътнеш, Чанс Брусар.

¹ *Mardi Gras* (фр. „мазен вторник“) – ежегоден католически фестивал, отбелязващ началото на големия великденски пост. Официално се провежда в Ню Орлиънс под формата на тържествено шествие с пищни костюми, музика и диви празненства. – б. пр.

Бившият ѝ приятел Шон би казал: „И сега, както в повечето случаи, Клер е малко объркана“.

Клер най-сетне забеляза внушителния и съвсем нов камион на Тай да се задава в морето от по-малки коли и пикапи с вдлъбнати ламарини. Без да обръща внимание на воя от клаксони, той паркира на две места, изскочи навън, удостои Клер с мечешка прегръдка, а после метна тежките ѝ торби в багажника на камиона, все едно бяха чували с подпалки.

Подкара към малкия град в окръг Плакеминс, където двамата бяха израснали. Побърбриха си за живота ѝ в „големия град“, за новия му камион, за работата на нефтените платформи и за разклатеното здраве на маминка, но не след дълго разговорът замря. Роднините на Клер работеха здраво, ненавиждаха мрънкачите, почитаха страната си и се наслаждаваха на футбола. Когато започнеха да пият, младите мъже често буйстваха, а по-възрастните господа бяха склонни да се впускат в дълги, заплетени разкази, в които пластове факти и измислица, история и фантазия се сливаха и припокриваха. Ако обаче не бяха в настроение да разказват истории, братовчедите ѝ предимно мълчаха, а мислите, надеждите и мечтите им оставаха заключени под просмуканите им с пот бейзболни шапки на „Ню Орлиънс Сейнтс“ или „Рейджин Каджунс“.

Така че Клер можеше спокойно да се отдаде на гледката – равна, пълна с шубраци и ниски дървета и пресечена надлъж и нашир от рекички и блатисти заливчета – и на размисъл.

След обаждането на Джесика Клер приключи с работата си за деня, разговаря с ръководителя на екипа си и забърза да пийнат нещо с Шон в най-новия модерен бар – някогашна долнопробна кръчма, която по ирония на съдбата беше обновена с декор от петдесетте години на XX век в стил Франк Синатра и „Рат пак“. Поръчаха си крафт коктейли, приготвени с местно отгледани съставки, които брадясалите „миксологисти“ забъркваха за около десет минути и които струваха приблизително четири пъти повече от напитките в предишната версия на бара.

След като коктейлите им пристигнаха, двамата се настана на една маса и Клер съобщи на Шон, че си е подала

предизвестието в „Ноу-Мис“ и се прибира у дома, за да се грижи за баба си.

– Просто ей така? – попита Шон с изумено изражение на хубавото си лице, а коктейлът му, вдъхновен от битер от грейпфрут, застина във въздуха, преди да стигне до устата му.

– Е, веднага щом ми намерят заместник.

– Ами... аз? Ами *ние*?

– Аз... – Клер замлъкна. Тъжната истина беше, че не се замисли особено как ще реагира Шон на внезапната ѝ новина.

Разбира се, че той беше важен за нея. Клер я беше грижа за Шон, и то много. Бяха се срещнали скоро след като бяха завършили колежа и Шон – родом от Евансътън – запозна Клер с чудесата на градския живот. Шон я водеше на скъпи ресторанти и луксозни коктейли, научи я как да спира такси, да се оплаква от надземните железници и да обикаля из Музея на изкуствата, докато прави подобаващите ерудирани коментари. С Шон до себе си Клер разви вкус за тайландска и етиопска кухня и се научи да яде сурова риба – кой би предположил? – в суши барове. Дори свикна да плаща за най-обикновена чаша френско кафе толкова, колкото за цяла закуска у дома, в шикозните кафенета на ъгъла, близо до офиса ѝ в центъра на града.

Ала напоследък Шон искаше повече. Приятелите им започнаха да се женят, заживяваха заедно и си купуваха къщи, раждаха си деца. Клер харесваше Шон и се наслаждаваше на компанията му. Но нещо липсваше.

От години все се стремеше към някаква цел: първо да се махне от малкия си роден град, после да завърши колеж, сетне да си намери работа, накрая да изкарва повече пари. А сега накъде? Да седи прегърбена над клавиатурата по десет часа на ден, да обикаля нашумелите клубове през уикенда, да може да си позволи хубаво жилище и нови дрехи, да си прави прическата в салон... Това ли бяха придобивките, за които работи толкова усилено? Някога Клер можеше да се изгуби във водовъртежа на работата: писане на кодове, бета-тестване и поправяне на бъгове. Вече обаче започваше да се чуди: тези дейности щяха ли да имат някакво значение в бъдеще? *До това ли се свеждаше животът?*

Когато се опитваше да си представи как се установява заедно с Шон и двамата създават семейство, сякаш усещаше, че потъва, а дробовете ѝ крещят за въздух. Имаше чувството, че се дави.

– Каж ми какво става, Клер. – Шон беше покрил ръката на Клер със своята и я стискаше нежно. – Едно телефонно обаждане и внезапно си готова да се откажеш от целия си живот тук в Чикаго? Съжалявам, че баба ти е болна, но все пак вече е възрастна, нали така? Не се е случило нещо непредвидимо? Не можеш ли просто да отидеш да я посетиш като...?

Като нормален човек, довърши тя мисълта му в ума си. Нямахше значение обаче колко ѝ харесваха скъпите коктейли – Клер никога не се беше чувствала нормално в Чикаго.

Когато пристъпи за първи път в Чикагския университет – току-що слязло от самолета хлапе със стипендия от Луизиана, Чанс се набиваше на очи. Носеше неподходящи дрехи, имаше ситно накъдрена в домашни условия коса, излязла от мода преди две десетилетия (според прямата, но пък добронамерена преценка на съквартирантката ѝ Зоуи, която беше от Ню Йорк и разбираше от подобни въпроси), и говореше с акцент, тежък като рояк *moustiques*¹ над тресавището в топла лятна вечер.

Първоначално всичко – бързивите студенти, начетените професори, градският трафик – ѝ се струваше заплашително. Нощем се криеше в стаята си или учеше в библиотеката, точно както правеше и у дома.

След няколко самотни седмици обаче Чанс взе решение. В края на краищата не се беше измъкнала със зъби и нокти от окръг Плакеминс само за да позволи на живота да я подмине. Ето защо впрегна завидните си изследователски умения да наблюдава поведението на другите момичета: стила на обличане, интонацията, начина, по който се кикотеха и шегуваха за момчета и за живота като цяло. С каква лекота пристъпваха обещанията си, как казваха „да“, когато имаха предвид „не“, и „не“, когато всъщност искаха да кажат „да“. Как никога не изяждаха целия си обяд: в някои дни поглъщаха само по няколко кълна целина с фъстъчено масло, а в други – огромни купи сладолед.

¹ Комари (фр.). – б. пр.

Започна да се представя като Клер вместо Чанс и се научи да пие и пуши, да флиртува и „куфее“. Разказваше дълги, несвързани истории за родния си град, които караха приятелите ѝ да се търкалят от смях, и превърна „старомодния чар“ на акцента си в своя отличителна черта. За първи път в живота си Клер преуспяваше не само в академичната, но и в социалната си среда. Бедното каджунско момиченце съумя да си намери приятели, да свали няколко момчета и все пак да завърши с отличен успех. Сдоби се с добра работа като софтуерен инженер в Чикаго с начална заплата, която доскоро бе немислима за нея – малко състояние по стандартите на окръг Плакеминс, където всички повтаряха: „Тази Чанс! Погледни я само! Това момиче е олицетворение на американската мечта – тръгна от нищото и преуспя“.

Но оттогава минаха години и Клер вече нямаше чувството, че изживява американската мечта.

Някога се чудеше защо като малка не е загинала заедно с майка си, когато десетгодишният форд на Лизи Брусар излезе от пътя и се приземи в тресавището с гумите нагоре. Маминка все казваше: „Бог има специални планове за теб, ша¹, помни ми думите. Гласът на майка ти се понесе, за да те спаси – беше чудо“.

Сега обаче Клер се питаше друго: като изключим размера на чека ѝ, наистина ли живееше по-добре, отколкото ако след гимназията бе приела да я назначат в рафинерията в родния ѝ град и след работа ходеше в „Чарли Боб“ да пийне бира с тайфата?

Клер знаеше, че отговорът на Шон би бил *категорично да*.

И все пак.

– Маминка не е просто *баба* – чу се да казва на Шон. Всячески се мъчеше да му обясни. – Тя ме отгледа. Спаси ми живота.

– Знам колко е важна за теб – отвърна той меко. – И разбира се, че *непременно* трябва да отидеш да видиш как е. Пусни си няколко седмици отпуск, кажи, че имаш нужда да прекараш

¹ Каджунска и креолска жаргонна дума, произлизаща от френското *cher* (скъп, мил, сладък). – б. пр.

малко време със семейството си. Всъщност и аз бих могъл да направя същото и да дойда с теб.

Клер се усмихна и отпи от коктейла си.

– Веднъж спомена, че родният ми град ти напомня за филма „Избавление“.

Клер никога не го беше гледала, но разбираше препратката.

– Заради теб съм готов да поема риска – изкикоти се Шон.

Клер знаеше, че усмивката ѝ му носи облекчение и навярно го кара да мисли, че е спечелил спора. Шон беше добросърдечен мъж, сговорчив и съобразителен. Ала беше свикнал Клер да угажда на желанията му. Честно казано, не ѝ пукаше особено дали ще отидат на симфоничен оркестър, или на опера, дали ще ядат вьетнамска, или тайландска храна за вечеря, нито пък дали ще посетят бала в музея, или светлинния фестивал на пристанището. Във всички тези ситуации тя с охота му предоставяше правото на избор. Този път обаче беше различно.

– Не съм щастлива в Чикаго, Шон. Нещо просто не ми достига. Трудно е за обяснение, но... искам нещо друго.

– Значи ще се пренесеш обратно в *окръг* Плакеминс? – Вече започваше да се ядосва, стискаше устни, а думите му добиваха остра нотка. – Ти мразиш онова място. Колко пъти си ми казвала, че там никога не си се вписвала, че си искала нещо повече от живота? Работи толкова здраво, за да избягаш – как изобщо може да ти *хрумне* да се върнеш?

– Само за малко е, колкото да бъде с маминка. Според Дже-сика не ѝ остава много време. После ще реша какво да правя. Може дори да се върна в Чикаго – наистина не знам. Съжалявам, Шон. Ти си прекрасен мъж. Просто...

– Това е грешка, Клер – прекъсна я Шон. – Правиш грешка.

– Може и да си прав – отстъпи тя.

Вероятно *беше* грешка. Но решението да я допусне си беше нейно.

Десет дни по-късно Клер се качи на самолета и се отправи към окръг Плакеминс, където пиеха евтино кафе, гарнирано с цикория, на никого дори не му минаваше през ума да ходи на опера, а Клер – с префърцуненото си висше образование и градски нрави – се набиваше на очи.